Ander kapstok?

Openingstoespraak door drs. J.D. W. Eerbeek, Hoofdpredikant Dfl, bij de oprichting van de Oecumenisch Strategische Alliantie en de presentatie van het Oecumenisch Strategisch Manifest "Gevangenen bevrijden" van het Rooms-Katholiek en Protestants Justitiepastoraat , in het klooster van de Domincanen te Huissen op donderdag 11 januari 2007.

Graag wil ik deze dag beginnen met het lezen van een gedicht dat veel bevat van het levensgevoel van onze doelgroep.

Leningrad van William Cliff

Leningrad

dat jonge zootje bij de uitgang van de metro
wie zijn ze toch? ze weten niet waarheen ze troepen
samen staren elkaar zwijgend aan en roken om tot
rust te komen ze staan er maar en weten niet waarheen
maar liever zijn ze daar dan alleen thuis te blijven

bijwijlen lopen flikken kalm door het groepje heen
en kijken in het rond maar de jeugd het kan ze wat
nu wijken ze uiteen dan stromen ze weer samen
ze staren elkaar aan alsof er niets anders opzit
dan te paffen en te roken om tot rust te komen

ze weten niet waarheen dus blijven ze daar hangen
ze willen een poos samen zijn ze voelen iets
het zweeft in hun midden met de rook die uit hun
keel ontsnapt maar wat? maar wat? ze hebben geen idee
en troepen bij de uitgang van de metro samen

Ze weten niet waarheen. Ze voelen iets, maar wat .....?

In ons werk mogen wij mensen begeleiden écht te gaan voelen, dieper te gaan voelen, te gaan voelen tot bij God.

Wij mogen met mensen op weg gaan en met hen te weten komen waarheen ze op weg kunnen zijn.

Wij mogen hun leven delen met alles wat daarin omgaat en in hun midden zijn.

Uit die wereld zijn wij hier gekomen om elkaar te ontmoeten en om met elkaar vanuit de tradities waarin we staan, in gesprek te zijn hoe wij samen bij kunnen dragen aan perspectief, aan herstel van het leven.

Graag wil ik jullie ook namens de Hoofdaalmoezenier van harte welkom heten op deze gezamenlijke beleidsdag van het Rooms-Katholiek en Protestants Justitiepastoraat.
Welkom Vader Jewsewy, priester-monnik van de Russisch-Orthodoxe kerk. Hij heeft de zegen voor het justitiepastoraat van aartsbisschop Simon van de Russisch-Orthodoxe kerk in België en Nederland.
Welkom onze spreker van vandaag, drs. Geert van Dartel, secretaris Katholieke Vereniging Oecumene.

Mooi jullie zo allemaal bij elkaar te zien. Een historische dag!
Dit is een heel bijzondere gebeurtenis, want nog nooit eerder kwamen wij als Rooms-Katholieke pastores en predikanten samen om gezámenlijk beleid te ontwikkelen gericht op het herstel van het leven van de mensen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd.

Als hoofden hebben wij deze dag met veel overtuiging georganiseerd.
En wij willen jullie graag inspireren tot een gezamenlijke inspiratie.
Hoe is die gezamenlijke ambitie ontstaan?
In augustus vorig jaar waren we hier in het klooster van de Domincanen als hoofden bijeen, om een aantal gezamenlijke projecten door te spreken. We begonnen met een open gesprek over onze doelgroep en de criminaliteit waarin velen gevangen zitten.
Om de gedachten te bepalen: in het jaar 2005 verbleven ruim 80.000 mensen in justitie-inrichtingen: gevangeniswezen, jeugd en TBS. Van deze 80.000 mensen rediciveert 75.
Vele duizenden mensen per jaar gaan gevangenis in en gevangenis uit en raken steeds verder zoek in het leven. En dat gaat maar zo door, j aar in j aar uit. Wij kunnen en mogen ons daar niet bij neerleggen. Wij dienen het evangelie van

Jezus Christus en dat is een boodschap van heelheid aan de gebrokenheid voorbij. Een boodschap van opstanding.
'Gedenkt de gevangenen als medegevangenen' is een bekende tekst uit de brief aan de Hebreeën. Gedenken staat in tegenstelling tot woorden als vergeten en wegwissen, wegschrappen uit de geschiedenis. Gedenken in plaats van afschrijven. Het gaat bij gedenken om veel meer dan even aan iemand denken. Het woord gedenken in de bijbel is een woord van heil. Overal waar God mensen gedenkt, schept Hij toekomst in toekomstloosheid. De gave van een kind aan hen die zonder kinderen zijn. Waar ons leven stukbreekt op de feiten, schept God nieuw leven. Op dat perspectief doet ook de medegekruisigde van Jezus een beroep als hij met de dood voor ogen aan Jezus vraagt: 'Gedenk mijner, wanneer Gij in uw koninkrijk komt.'
Gedenken betekent mensen betrekken op ommekeer, op vernieuwing, op opstanding. Je gaat mensen zo begeleiden dat ze drager van een nieuwe geschiedenis worden.

Met heel veel mensen gevangen in de spiraal van criminaliteit hebben jullie als justitiepastores en predikanten een intensief contact. Jullie zijn voor hen van grote betekenis, bij de verwerking van het verleden en in de oriëntatie op de toekomst. Wij hebben veel in huis om hen te begeleiden bij het herstel van hun leven. Wij voorzien bij hen in een grote behoefte en we hebben een vertrouwenscontact met zeer velen die voorbij zijn aan alle eindstations van de hulpverlening. Zij leggen hun levensverhaal voor ons open in persoonlijke gesprekken en ze doen mee in de viering van de liturgie en in de gespreksgroep.

Het evangelie - en wat het oproept aan persoonlijk geloof en aan geloofsgemeenschap - is van grote betekenis in de gevangenis. Het gaat om heel de mens, in zijn persoonlijke ontplooiing en in zijn maatschappelijke ontplooiing en om de maatschappelijke factoren die die ontplooiing in de weg

staan. Veel collega' s hebben de ervaring dat het evangelie juist in de gevangenis concreet wordt, omdat het grond onder de voeten geeft en richting voor het leven. Ten diepste een ervaring van intense geborgenheid.

Een ervaring die ik zelf had in de gevangenis van Scheveningen is mij altijd bijgebleven. Een van de gedetineerden was een Engelsman, gedeserteerd uit het Engelse leger en veroordeeld voor een waanzinnige moord op een taxichauffeur, die niet wilde stoppen toen hij uit wilde stappen.
Hij kreeg nooit bezoek en hij stond regelmatig op het punt te ontploffen. Wekelijks kwam hij een uur bij mij op bezoek. Nu eens nauwelijks iets zeggen - het is gewoon goed als ik bij iemand kan zijn - en dan weer aan een stuk door de emmer leegscheppen.
'Ze hebben me geleerd gericht te schieten op hoofden die aan de lopende band voorbij kwamen. Ik werd opgeleid voor de terreurbestrijding in Noord-Ierland.' Wekelijks persoonlijk contact, maar nooit in de kerk. Tot hij er een keer kwam en aan een tafeltje zat bij de mensen van buiten. Het was een groep ouderen en hij zorgde voor hen voor de koffie en voor de cake. Die zorgzaamheid had ik nog nooit eerder bij hem gezien. Later vertelde hij me dat hij zich enorm op z'n gemak voelde bij oudere mensen.
Het was een zondag in de Advent. En we zongen: 'licht dat ons aanstoot in de morgen'. In een glimp zag ik hem tijdens dat lied en ik zag z'n mond licht meebewegen met de woorden 'dat wij niet uit elkaars genade vallen en doelloos en onvindbaar zijn' .

In ons gesprek, toen hier bij de Dominicanen, groeide bij ons sterk de overtuiging om gezamenlijk nog meer in te willen zetten om de criminaliteitsspiraal te doorbreken en een bijdrage te leveren tot herstel van het leven. Mensen weer in genade opgenomen in de samenleving met een doel en een richting in hun leven.

Daarom een Oecumenisch Strategische Alliantie en een Oecumenisch Strategisch Manifest. Daar zal Fred van Iersel straks nader op ingaan.

Ik wens jullie een heel inspirerende bijeenkomst toe, op weg naar een stevige en dynamische coalitie die mensen in de marge en de samenleving veel te bieden heeft. Herstel van wat gebroken is en vernieuwing van wat vastgelopen is.